

P. B. AXELRODILLE

8. XI.

Hyvä P. B.! Olen saanut 5 p:nä päivätyin kirjeenne sekä artikkelinne³¹. Suuri kiitos siitä. Sen muokkaaminen aiheutti Teille kaiketi melko paljon vaivaa ja vieläkin enemmän harmia, sillä tällaisen aiheen supistaminen lie-
nee ollut kaikkea muuta kuin hauskaa työtä. Sitä arvok-
kaampaa on meille, että otitte sen tehdäkseen itse. Pyydän
anteeksi, ettemme lähetä Teille kirjoituksia: „sihteerilläm-
me” on valitettavasti suuri perhehuolten taakka kannetta-
vanaan, ja siksi puhtaaksikirjoittaminen sujuu häneltä
kovin vaivalloisesti. Oheistan artikkelin „Venäjän prole-
tariaatin uusia ystäviä”, jonka aiomme julkaista 1. nume-
rossa alakertana³². Olkaa hyvä ja tiedottakaa mieli-
piteenne — sen voitte merkitä kynällä suoraan artikke-
liin — ja sitten olkaa hyvä ja lähettäkää se G. V—tshille.

Pariisilaisten suhteen olemmekin päättäneet noudattaa
nimenomaan neuvomaanne taktiikkaa: toisaalta „olla
aseistamatta” ja toisaalta „pidättäytyä”. Pidättäytymisem-
me ei tietystikään miellytä heitä, ja hiljattain meidän täy-
tyi (välttämättömyyden pakosta täytyi) antaa sellainen
vastaisku heidän tyytymättömyytensä ilmauksen johdosta,
että aloimme pelätä „kylmenemistä” (pelätä ei ole sopiva
sana, sillä olimme päättäneet antaa tuon vastaiskun, vaik-
kapa se olisi ehdottomastikin vienyt välien rikkoutumi-
seen). Eilen saimme vastauksen heidän Pariisissa muodos-
tamansa ryhmän³³ „sihteeriltä”; vastauksesta päätellen
vastaiskumme ei ole johtanut vahingollisiin seurauksiin
ja „kaikki on kunnossa”. Toivokaamme, että vastaisuudes-
sakin on oleva näin. On tietysti totta, että myöhemmin jou-
dumme kai ajattelemaan „sääntöjä” ynnä muita herttaisia

ja mielenkiintoisia asioita, joista Te puhutte, ja olette menettellyt mainiosti pannessanne tälle likipitäiseksi määräajaksi puoli vuotta. Niin kauan kuin ei yritystä ole saatu vielä „täyteen käyntiin”, se olisi ennenaikaista; siitä olemme täysin samaa mieltä kanssanne.

Mutta siitä taas, että täällä alettaisiin esiintyä avoimesti, en voi yhtyä mielipiteeseenne. En voi toistaiseksi luulla, että „legaalisuus on jo mennyttä”. Mielestäni *toistaiseksi* ei ole vielä mennyttä, ja tuota „toistaiseksi” saattaa jatkua vielä muutama kuukausi, joiden kuluessa selviää hyvinkin paljon. (Veli on jo Venäjällä; toistaiseksi on onni ollut myötä. Matkailija³⁴ vaeltaa samoin toistaiseksi onnellisesti.) Ja vaikka menettäisimme täysin ja lopullisesti legalisuutemme, niin sittenkin saattaa olla painavia syitä avointa esiintymistä vastaan (esimerkiksi mietteet kotimatkoista). Senpä vuoksi aina ensimmäisten numeroiden ilmestymiseen saakka ja kunnes me kaikki (yhdessä Alekseihin ja veljen kanssa) pääsemme samaan paikkaan, tulen joka tapauksessa pysyttelemään edelleenkin piilossa. Jos yrityksen on suotu menestyä, tämä päätös saattaa piankin muuttua, mutta „elämän proosa” on huomattavasti horjuttanut entistä „optimismiani” tämän ehdon suhteen³⁵.

Aikakausjulkaisun suhteen selvinnee piakkoin, saammeko sen järjestetyksi täällä vai onko painuttava muihin maihin etsimään turvapaikkaa. Tiedotan Teille heti kun asia selviää.

Minun on hyvin epämukavaa kirjoittaa Amerikkaan, sillä enhän tunne siellä ketään eikä minua tunneta,— kuitenkin on turvaututtava välitykseenne, joten eiköhän olisi parempi, että Te itse kirjoittaisitte suoraan ja lähettäisitte julkilausuman tiedottaen, että se on Venäjän ryhmältä, että suhteenne tähän ryhmään on sellainen ja sellainen, että parhaillaan samassa kirjapainossa on ladottavana kirjanen „Toukokuun päivät Harkovissa” ja sen jälkeen aletaan latoa sanomalehteä, että aikakausjulkaisusta (tai kokoelmasta) ei mainita julkilausumassa mitään, koska tahdotaan jättää asia salaiseksi, että l. numeroa varten valmistellaan (tai on valmiina) niitä ja niitä kirjoituksia, joita ovat kirjoittaneet G. V., Te, Kautsky (Erinnerungen * — mielenkiintoinen kirjoitelma, jota V. I. jo kääntää) y.m.

* — Muistelma. *Toim.*

Mielestäni kaikki ne tarkoitusperät, joista kirjoitatte, ovat paljon suuremmin ja paremmin saavutettavissa Teidän kirjeellänne, eikä julkilausuman lähettamisestä Amerikkaan Teidän kauttanne enää nyt (luullakseni) uhkaa epäsuotava julkituleminen, varsinkin kun kysymys on yhden kappaleen lähettamisestä sikäläisen seuran sihteerin luettavaksi seuran kokouksessa ³⁶.

Puristan lujasti kättänne. Teidän *Petroff*

P. S. Tyynyn ja kirjan olen saanut.

*Kirjoitettu marraskuun 8 pnä 1900
Lähetetty Münchenistä Zürichiin*

*Julkaistu ensi kerran v. 1925
III Lenin-kokoelmassa*

Julkaistaan käskikirjoituksen mukaan
